

Het onbehagen bij vrouwelijke apothekers: zorg draait om productie

Apotheker van toekomst is vrouw

Hoewel de farmacie verder feminiseert blijft het eigendom van apotheken een mannenzaak. Ook bepalen mannen wat farmaceutische zorg is en wat die mag kosten, betoogt apotheker Sonja Keizers. Ze pleit voor meer vrouwen op topposities en een radicale keuze voor het zorgverlenerschap.

In 1881 behaalde Charlotte Jacobs als eerste vrouw haar apothekersdiploma. Samen met haar meer bekende zusje Aletta – de eerste vrouwelijke arts – was zij actief in de vrouwenbeweging en boegbeeld van de eerste feministische golf.

Hoe zou Charlotte naar het apothekenlandschap van 2018 hebben gekeken? De verhoudingen zijn inmiddels omgedraaid: 54% van de openbaar apothekers is vrouw. En de feminisering zet door, gevoed uit de opleiding waar een nog hoger percentage vrouwen de collegebanken bezet.

Maar in wat voor wereld komen deze jonge professionals straks terecht? Om in de terminologie van de illustere feministe Joke Smit te blijven: in een natuurramp! Na hun afstuderen kiezen vrouwelijke apothekers vaker voor loondienst dan hun mannelijke collega's en werken zij gemiddeld minder fte's. Bewust of onbewust eigenen zij zich de zorg voor de kinderen toe en conformeren zij zich aan de sociale norm van parttime werken, die in deze tijd dwingender lijkt dan ooit. Het eigendom van apotheken blijft een mannenzaak: slechts 31% van de openbaar apothekers die een of meerdere apotheken in eigendom heeft is vrouw.

Excuustruzen

Vrouwelijke apothekers komen terecht in functies waar zij gericht zijn op de inhoud van hun vak en staan vaak in nauw contact met de patiënt. Zij leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van de apotheker als zorgverlener. Maar, zij vormen een slecht verdienmodel in een door economische waarden geleide praktijk. Vrouwelijke apothekers zijn de excuustruzen van de farmacie, zolang

mannen definiëren wat farmaceutische zorg is en wat die mag kosten. Mannen in het bestuur, mannen aan de onderhandelingstafel, mannen die de belangen van het apotheekbedrijf behartigen. Het gevolg is een gepolariseerde beroepspraktijk. Apotheekbedrijven sturen op efficiëntie: tegen lagere kosten meer productie draaien. Zorg verlenen doe je als er tijd over is, en die is er meestal niet. Het onbehagen over deze situatie raakt alle apothekers. Hoe kunnen we uit deze impasse komen?

Positiever imago

Het aanspreken van het vrouwelijk potentieel onder apothekers en een radicale keuze voor het zorgverlenerschap zijn goede eerste stappen. Meer vrouwen op mannenposities betekent een betere aansluiting van praktijk naar beleid, met als gewenste uitkomsten meer ruimte en geld voor zorg en een positiever imago van de apotheker.

De apotheker van de toekomst is een vrouw. Geen deel van de zwiigende meerderheid, maar een professional die van zich doet spreken. Met een gezamenlijk en gelijkwaardig optreden van zowel mannelijke als vrouwelijke apothekers valt een wereld te winnen. Inzet is de emancipatie van alle apothekers. Meer nog dan mannen zullen vrouwen op de trom moeten slaan om baas in eigen beroep te blijven. ■

**VROUWEN
MOETEN
BAAS BLIJVEN
IN EIGEN
BEROEP**

15

Pharm weekbl 14 december 2018:153-50

Over de auteur

Sonja Keizers, eigenaar van Apotheek Pillen en Praten in Den Haag, is voorzitter van de Nederlandse Organisatie van Vrouwelijke Apothekers.